

Lingvistik, seminarium IV – Satsdelar, huvud- och bisatser

Satsdelar I

Följande exempel utgörs av en fråga (Q) och ett svar på den frågan (A). Vilken satsdel har konstituenten som frågas efter i följande frågor, dvs vilken satsdel har svaren (A) i satsen ”Kalle köpte en ny tröja på H&M i onsdags”:

a) Q: Vem köpte en ny tröja på H&M i onsdags?	A: Kalle
b) Q: Vad köpte Kalle på H&M i onsdags?	A: En ny tröja
c) Q: Var köpte Kalle en ny tröja i onsdags?	A: På H&M
d) Q: När köpte Kalle en ny tröja på H&M?	A: I onsdags

Satsdelar II

Vilka satsdelar har de understrukna konstituenterna i meningarna nedan:

- Doktorn är inte inne.
- Bredvid min doktor, ligger det ett apotek.
- Vår granne är doktor.

Subjekt

Identifiera subjektet i följande meningar.

- Det regnar.
- Det skall jag komma ihåg.
- Det är svårt att få in tandkrämen i tuben igen.
- Det var en bra idé.
- Den missnöjda publiken buade ut spelarna.
- Spelarna blev utbuade av den missnöjda publiken.

Satsanalys

Ta ut de primära satsdelarna i följande satser. Fraser och satser som utgör delar av den överordnade satsen behöver inte analyseras i sina delar. Första satsen är analyserad som vägledning.

- Det blåsiga vädret orsakar bekymmer i Linköping.

Det blåsiga vädret	orsakar	bekymmer	i Linköping
subjekt	predikat	direkt objekt	rumsadverbial

- Ett helt gäng lokala talanger visar framfötterna.
- En Mjölbykvinna är anhållen efter att ha hotat sin man.
- Kinas ökända censur gjorde processen kort.

- e) Efter några timmar ströks videon från kinesiska sajter.
- f) Eftersom min bror gillar spännande filmer prenumererar han på Netflix.
- g) I veckan blir det dessutom riktiga sommartemperaturer.
- h) Den folkkäre charterresenären Stig-Helmer kommer att spelas av Anders Johansson.

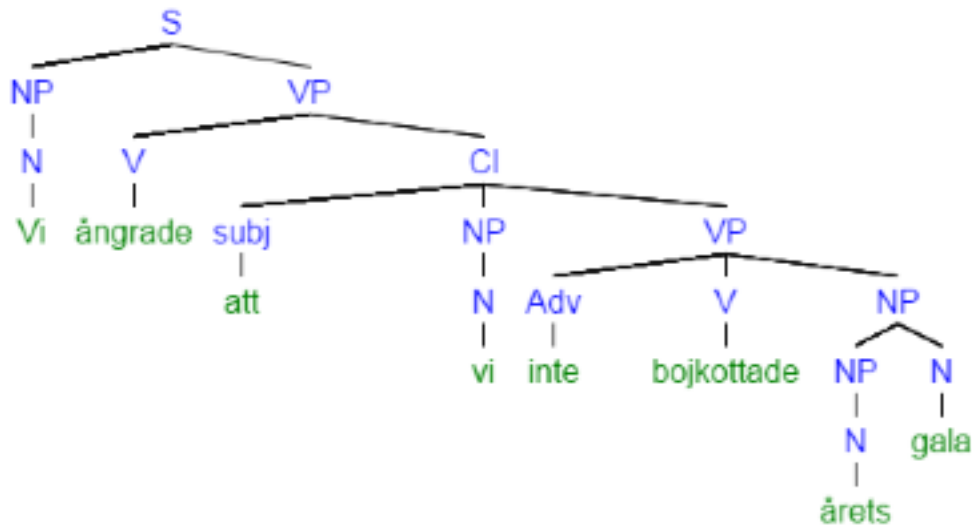
Bisatser

Stryk under ALLA satser som ingår i följande meningar. Uppge om de underordnade satserna utgör del av en sats eller en del av en fras.

- a) Om du inte vill gå stannar jag också hemma.
- b) Du ska få en glass bara du väntar ett tag.
- c) Jag undrade om han skulle ringa.
- d) Att Guinevere gillar Lorian är känt bland alla mina vänner.
- e) Personbilen fick svåra plåtskador, men ingen skadades i olyckan.
- f) Däcken tjöt när hon svängde runt hörnet.
- g) Mannen som satt i hörnet hade inte varit där tidigare.
- h) Han sa att det var bra om hon kom ut på landet där det är lugnare.
- i) Han trodde att det inte gjorde något om kaffet som stod på spisen var kallt.
- j) Jag gav min mössa till sjuksköterskan som hjälpte mig klippa håret.
- k) Inga personer ska ha blivit skadade men föraren av personbilen, en 21-årig kvinna, blev förd med ambulans till Universitetssjukhuset i Linköping med nacksmärtor.

Träddiagram

Rita träddiagram för meningarna nedan. Första meningens är analyserad som exempel. CI = bisats.

- a) Vi ångrar att vi inte bojkottade årets gala.
- b) Resultatet överraskar då Carlsen varit den dominanta spelaren.
- c) Det skall finnas några bullar i skåpet.